

1615 BAO363 1 HEL 2021 VÅR

Bacheloroppgave

En bacheloroppgave om låtskriving, kreativitet og inspirasjon.

«Hva kjennetegner meg som låtskriver, og hvilke faktorer påvirker min låtskrivingsprosess»

Høyskolen Kristiania

«Denne oppgaven/bacheloroppgaven er gjennomført som en del av utdannelsen ved Høyskolen Kristiania. Høyskolen er ikke ansvarlig for oppgavens metoder, resultater, konklusjoner eller anbefalinger.»

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
1.1 Bakgrunn for oppgaven	3
1.2 Presentasjon av problemstilling	3
1.3 Avgrensing og begrepsavklaring	3
1.4 Medvirkende	4
2. Teori og metode	4
2.1 Forskningsmetode	4
2.2 Låtskriving	4
2.3 Tekst.....	5
2.4 Melodi	6
2.5 Form og struktur	6
2.6 Musikalske erfaringer.....	7
2.7 Inspirasjon	7
2.8 Psykisk tilstand	8
3. Mine egne låter.....	8
3.1 Can U Forgive	8
3.2 Easy On My Mind.....	9
3.3 Memories.....	9
3.4 Part Of Me.....	9
3.5 I Go Home.....	10
3.6 I Will Try.....	10
4. Samfunnsmessig og kulturell kontekst.....	10
4.1 Den digitale verden	10
4.2 Korona	11
5. Konklusjon/diskusjon	11
5.1 Mine funn.....	11
5.2 Hva kan jeg bruke dette til videre?	12
5.3 Hvor vil dette føre meg?	12
6. Litteraturliste.....	13
7. Pensumliste	14

1. Innledning

1.1 Bakgrunn for oppgaven

Under min utdanning har jeg blitt veldig interessert i låtskriving, og dette er et område jeg synes er svært spennende. Før jeg begynte på Høyskolen Kristiania hadde jeg skrevet noen låter tidligere, men har aldri vært bevisst på min egen låtskrivingsprosess, og hva som gjør at jeg er meg.

Jeg liker godt å skrive når ting kommer av seg selv, hvor kreativiteten styrer prosessen uten rammer og regler. Jeg har oppgjennom årene vært involvert i mange forskjellige musikalske områder, noe som preger meg som låtskriver. Jeg har bakgrunn i musikkteater fra oppveksten, og har sunget mye klassisk i begravelser, brylluper og lignende. Det gjør at jeg har føtter innenfor flere områder og har blitt veldig allsidig. Dette er kunnskap som kommer godt med på godt og vondt.

Det gjør meg i stand til å skrive låter for andre i mange ulike sjangre, samtidig som låtene mine spriker veldig når det gjelder sound og felles rød tråd.

Fra tid til annen har jeg hørt sanger på radio eller andre steder hvor jeg har kjent igjen låtskriveren uten å vite hvem det er på forhånd. Hva er det som gjør at en låtskriver kan skape et gjennomgående uttrykk selv om låtene varierer i sjanger?

I denne oppgaven ønsker jeg å analysere låtene mine for å se om det finnes noen fellestrekk eller rød tråd, og hvilke faktorer som påvirker min låtskrivingsprosess.

Jeg håper på å finne noen svar som kan gjøre meg i stand til å være en mer effektiv og konsekvent låtskriver i fremtiden.

1.2 Presentasjon av problemstilling

Som nevnt tidligere i bakgrunn for oppgaven ønsker jeg å dykke dypere inn i hvilke faktorer som påvirker min låtskrivingsprosess, og hva som kjennetegner meg som låtskriver. Jeg ønsker å finne svar på dette for å gjøre meg i stand til å ta konkrete valg i fremtiden som vil gjøre låtskrivingen min mer målrettet og effektiv.

Problemstillingen min er: «Hva kjennetegner meg som låtskriver, og hvilke faktorer påvirker min låtskrivingsprosess?»

1.3 Avgrensing og begrepsavklaring

Når jeg snakker om låtskrivingsprosess, tenker jeg på hvordan selve skrivingen utfolder seg fra idé til sluttprodukt. Den beskriver hvordan idéen starter, og hva som skjer på veien til det ferdige produktet.

Etttersom det finnes flere ulike kjennetegn og faktorer å ta tak i, er det naturlig å sette noen avgrensinger for oppgaven. Når jeg snakker om kjennetegn vil jeg ta for meg konkrete kjennetegn når det gjelder tekst, melodi og form. Faktorene jeg vil dykke inn i er musikalske erfaringer, inspirasjon og psykisk tilstand.

1.4 Medvirkende

Gjennom denne bacheloren har jeg fått god støtte av medstudenter og veilederen min. Jeg vil takke Snorre Sønderland for å ha produsert to av låtene mine. Det var utrolig inspirerende å jobbe sammen med han. Jeg vil også takke Edvard Helvig som har spilt keys, og samtidig bidratt i produksjonene og innspillingene. Espen Langseth Folkestad hjalp meg med å videreutvikle teksten i Easy On My Mind, og jeg ser veldig verdien i å ha en skrivepartner. Jeg vil også rette en stor takk til Matias Aaveren som har vært min veileder. Sammen har vi jobbet med produksjonene, og spilt inn vokal i hans studio «TopRoom» på Hadeland. I tillegg til dette har han også stått for miksingene av låtene. Jeg føler meg takknemlig og heldig for å være omgitt av så dyktige og hyggelige folk. Tusen takk.

2. Teori og metode

2.1 Forskningsmetode

I denne bacheloren benytter jeg meg av forskningsmetoden kunstnerisk utvikling. Det vil si at jeg ønsker å skaffe meg innsikt i hvordan jeg fungerer som låtskriver, og hvilke faktorer som gjør at jeg er meg. Jeg håper på å finne noen konkrete svar som kan forbedre låtskrivingsprosessen min i fremtiden, og gjøre meg i stand til å ta mer effektive og konkrete valg når det gjelder låtene mine.

2.2 Låtskriving

Songwriters are a breed of humans who exhibit incredible patience, spirit, energy and faith. What they bring to us enriches our lives in every corner of the world. It is a noble and worthy profession. On top of any advice I might give comes my thank to all songwriters for the gifts they give to each and every one of us.

BRENDAN OKRENT (Senior Director of Repertory, ASCAP)
(Blume. 1999. 298)

Låtskriving er en kreativ prosess, og opptrer svært individuell for den enkelte. Felles for de fleste er at det starter med en eller annen form for inspirasjon. Det er også ulikt hvordan man forholder seg til inspirasjon og musikalske ideer. For noen må man aktivt søke inspirasjon gjennom å spille, lese, tenke eller aktivt gjøre noe for å få start på prosessen. For andre kan melodier og tekster dukke opp når man minst venter det.

I mitt tilfelle er jeg en av de som ofte får ideer ut av ingenting, gjerne når jeg driver med noe helt annet. Hvis ikke inspirasjonen oppstår, kommer det ofte ideer når jeg setter meg ved pianoet og begynner å spille. Jeg har en veldig intuitiv og fri måte å skrive musikk på. Jeg prøver å legge vekk den kritiske delen av hjernen, og bare la kreativiteten styre prosessen min.

I masteroppgaven til Marianne Engebretsen skriver hun litt om låtskrivertyper, noe jeg synes er svært interessant da det sier noe om hvordan vi fungerer ulikt. Hun har hentet dette fra boken til John Braheny: *The Craft and Business of songwriting*, fra 2006. Han deler låtskrivere inn i fire forskjellige grupper.

Kandidatnr: 505

- «*Deadline-låtskriveren*» Er mest produktiv under press og jobber som regel med ting i siste liten.
- «*Total focus-låtskriveren*» Jobber med ett prosjekt eller en idé av gangen. Bruker tiden som trengs på å bli ferdig.
- «*Scattered-låtskriveren*» Har mange ideer og låter på en gang. Konsentrasjonen kan noen ganger bli vanskelig å holde på, og låtskriveren blir fort lei. Beveger seg rundt i huset og gjør andre ting samtidig, har i tillegg dårlig samvittighet for at det ikke jobbes mer konsentrert.
- «*Project-låtskriveren*» Liker å ha et bestemt mål å jobbe mot, og en konkret tidsramme for arbeidet. Jobber best med en klar bestilling å forholde seg til.

Av disse typene vil jeg nok kalle meg «*Scattered-låtskriveren*». Jeg har mange ting gående på en gang, og jeg gjør mange ting samtidig. Hvis kreativiteten min stopper opp gjør jeg noe annet frem til jeg har funnet løsningen. Ofte skjer dette helt ubevisst.

2.3 Tekst

De første stegene for å skrive en god og effektiv tekst, er å ha en god idé. Det starter ofte med en god idé eller et konsept man ønsker å uttrykke. Det kan for mange være lett å falle i temaer og situasjoner som er svært personlige for dem selv, noe som kan fungere svært godt, samtidig som det kan by på utfordringer. Det er viktig som låtskriver å skrive slik at lytteren kan kjenne seg igjen og relatere historien til seg selv. (Blume. 1999. 37-38)

Boken six steps to songwriting success snakker blant annet om tre forskjellige steg.

- Steg 1. Start med tittelen
- Steg 2. Ta for deg strukturen i låten, og hvordan historien skal utvikles i de ulike delene.
- Steg 3. Skriv ned den faktiske teksten.
(Blume. 1999. 51-52)

Boken nevner også en teknikk som kalles for ordpalletten. Den går ut på å skrive så mange ord man klarer som man assosierer med tittelen eller tema. På denne måten kan man bli inspirert videre når man skal skrive tekstens faktiske linjer. (Blume. 1999. 65)

Et viktig virkemiddel i låtskriving er rim, og hvordan man forholder seg til det. Rim er viktig fordi det holder på lytterens oppmerksomhet, gjør teksten lettere å huske, og det gir en følelse av helhet og tilfredsstillelse hos lytteren. (Blume. 1999. 67-68)

Når jeg skriver tekster, så starter det ofte med en idé eller følelse som jeg ønsker å uttrykke. For meg er det viktig at det kommer fra hjertet og at det virkelig er noe jeg ønsker å formidle. Den kreative prosessen og iveren etter å jobbe videre forsvinner hvis dette ikke er på plass. For meg går tekst og melodi ofte veldig hånd i hånd. Jeg starter som regel med å spille på pianoet og begynner å synge tekst som faller meg inn. Etterhvert tilegner jeg meg noen ord som fungerer som knagger, og jeg kan derfra konstruere teksten rundt det. Dette fungerer effektivt for meg fordi jeg får muligheten til å være intuitiv og ærlig. Jeg benytter meg ofte av rim da jeg synes dette skaper den helhetlige og tilfredsstillende følelsen jeg er ute etter.

2.4 Melodi

The best melodies are simple, easy to remember, and easy to sing along with. However, the knack is being simple without being run-of-the-mill.

JEFF FENSTER (Senior Vice President of A&R, Island/Def Jam Records)

Det er viktig med en god melodi når man skriver en sang. Melodien burde gjerne bygge opp under teksten, og være limet i låta. En god melodi gjør det enklere å huske for lytteren, samtidig som det er gøy å synge med.

Det finnes mange måter å forholde seg til melodi på, og hvordan man kommer frem til den. Man kan skrive a cappella, bruke instrumenter, eller improvisere over ferdige tracks eller instrumentale låter.

For meg er en god melodi når den har sammenheng med teksten og betydningen av den. Rytmikken og ordene man velger er også viktig for å gi den fengende følelsen man er ute etter.

For meg er melodi noe jeg improviserer meg frem til, og på denne måten finner jeg de melodiene som kler låtene best. Med tanke på at tekst og melodi ofte kommer samtidig hos meg, kler de hverandre ofte.

Jeg har tenkt flere ganger at når man har skrevet en tekst og melodi, så burde låta fungere uansett format den spilles i. Den burde kunne fremføres akustisk selv om den har en stor produksjon i utgangspunktet.

Et eksempel på dette er låta «Strongest» av Ina Wroldsen. Det er en veldig fengende og dansbar låt med en elektronisk produksjon. Samtidig fungerer denne låta også utrolig godt akustisk fordi teksten og melodien er så godt skrevet. Hun fremførte denne låten akustisk på Spellemannsprisen i 2019, og det fungerte svært godt.

Jeg ser veldig opp til Ina Wroldsen som låtskriver. Hun har en måte å kombinere tekst og melodi på som jeg synes er helt unik. Melodiene hennes er utrolig fengende, og samtidig enkle. De står også utrolig godt i stil til teksten hun har skrevet. Hun er et godt eksempel på hvordan melodiene bygger opp under stemningen og betydningen av teksten.

2.5 Form og struktur

Formen og oppbyggingen av en låt er avgjørende for om låten får uttrykket man ønsker seg. Form er viktig for å skape en viss forutsigbarhet for lytteren, samtidig som man skal utfordres med ulike deler som står i kontrast til hverandre. Det er veldig ulikt hvordan man bruker form i låtskriving, og det varierer i de ulike sjangrene.

En vanlig form er den vi kaller for AABA.

Her starter det med verset først. Det er i verset man blir kjent med problemstillingene og historien. Dette fungerer som en slags introduksjon, og det er viktig å vekke lytterens nysgjerrighet.

Etter vers har vi noe som kalles for pre-chorus. Dette fungerer som et springbrett eller forberedelse til refrenget. Oppgaven til denne delen er å lede inn til refrenget.

Refrenget er viktig i en låt, og for mange er dette den viktigste delen. Her skal følelsene og historien i låten knyttes opp mot tittelen. Melodien bør være fengende, og være noe som folk ønsker å synge til. Det er vanlig å benytte seg av repetisjon i denne delen nettopp for å skape forutsigbarhet for lytteren, samtidig som man understreker budskapet.

Kandidatnr: 505

En annen del som ofte brukes er en Bridge. Denne er som regel plassert etter refreng nr.2. Her skal man få et slags avbrekk fra resten av låta, og den bør bringe et nytt perspektiv og skape kontrast. (Blume. 1999. 19-24)

Form er noe jeg ikke har tenkt så aktivt over, da det har vært naturlig for meg å strukturere låtene mine på den måten jeg har gjort det. Jeg tror jeg som oftest forholder meg til AABA formen, samtidig som det noen ganger kan dukke opp noen låter som viker fra dette.

Jeg synes form er viktig i en låt, fordi det er viktig å ha ulike deler. Jeg føler hver del har sin egen oppgave både når det gjelder tekst og melodi. Den skaper samtidig forutsigbarhet hos lytteren, og det virker mer kjent.

2.6 Musikalske erfaringer

Helt fra jeg var liten, har jeg beveget meg i mange ulike sjangre. Jeg har sunget mye i kor, gjort mye musikal, sunget klassisk i begravelser, brylluper og lignende. Gjennom musikkteater har jeg vært gjennom sjangre som soul, klassisk, pop og mye annet. Jeg har derfor en fot innenfor flere områder, noe som er en fordel, men også en ulempe. Jeg føler dette har gjort meg veldig allsidig, samtidig som det noen ganger kan gjøre meg litt forvirret.

Når jeg tenker på meg selv som låtskriver, så ser jeg på dette som en fordel. Jeg har muligheten til å skrive i mange sjangre og stemninger, og lar meg inspirere av alt rundt meg. Etter år med musikkteater har jeg fått et hjerte for gode historier, dramatikk og følelser.

Det er viktig for meg når jeg skriver musikk alene, at jeg slipper ut det som ligger på innsiden. Det er derfor helt nødvendig at jeg ikke setter så mange kriterier på forhånd i form av sjanger og uttrykk tidlig i låtskrivingsprosessen da dette vil blokkere min kreativitet.

2.7 Inspirasjon

Inspirasjon kommer av det latinske ordet *inspirare*, og betyr egentlig «blåse, eller ånde inn». Andre ord for «inspirere» er stimulere, tilskynde eller oppmuntre til handling eller kunstnerisk virksomhet. (Store Norske Leksikon. 2018)

Inspirasjon er viktig fordi det ofte er startskuddet til den kreative prosessen. Uten en god historie, er det vanskelig å skape gode melodier og tekster.

Inspirasjon kan hentes nesten hvor som helst, og det gjelder å være åpen for den.

Eksempler på hvor inspirasjon finnes er i naturen, på film, i bøker, aviser, samtaler, livene til venner og bekjente.

I've heard this said and I believe it's true. One of the most important qualities of being a great songwriter is being a good listener. You'll hear great titles if you shut up and listen. People say them all the time.

HENRY PAUL (Songwriter/artist from the band Blackhawk)
(Blume. 1999. 40)

Det å la seg inspirere av folk rundt seg er en ting som er ganske nytt for meg. Jeg har lenge følt at alt må komme innenfra hos meg selv for at det skal være troverdig. Det åpnet seg en hel haug med dører da jeg skjønnte hvordan man kanskje kunne la seg inspirere av andre.

I et intervju på Lindmo forteller Ina Wroldsen om låta Strongest, og at hun har hentet inspirasjonen fra en av hennes beste venner. (Lindmo 2017). Det har aldri slått meg at dette er en historie som Ina selv ikke har eierskap til.

Dette fikk meg til å tenke, og jeg har kommet frem til at en god låtskriver er en god historieforteller som har evnen til å ta en situasjon og levere den innenfra som om det var ens egen.

2.8 Psykisk tilstand

Psykisk tilstand kan være en viktig drivkraft når man er låtskriver. Evnen til å improvisere og være kreativ er avgjørende for selve låtskrivingsprosessen. Det er derfor viktig å befinne seg på et sted mentalt som gjør dette mulig.

Boken Rampfeber av Åke Lundeberg skriver om det å prestere under press, og hva som skjer med hjernen vår når presset øker. Han sier noe om en tilstand hvor man lytter med det indre øret. Denne tilstanden gjør at man er tilstede og ikke vurderer egen prestasjon underveis. Det tar 0,5 sekunder fra hjernen vår mottar en beskjed, til musklene begynner å jobbe. Hvis man er i en tilstand hvor man reagerer med instinkt, bruker hjernen vår 0,05 sekunder før musklene begynner å jobbe. (Lundeberg. 1998. 31)

Det er derfor helt nødvendig å være i denne tilstanden når man skal improvisere seg frem til ulike melodier og tekster. Man blir i stand til å reagere på impulser, og prosessen vil være mer effektiv.

I mitt tilfelle så spiller det en stor rolle hvordan jeg har det personlig i en låtskrivings situasjon. Jeg kan ofte bli kritisk til meg selv, hvor jeg begynner å evaluere for tidlig i prosessen, noe som får det hele til å stoppe opp. Det er derfor helt nødvendig at jeg føler meg trygg nok til å reagere på kreative impulser som dukker opp. Inspirasjon er også en viktig del av prosessen for meg, og den kommer ikke av seg selv hvis jeg er umotivert og lite engasjert. Denne koronasituasjonen har vært svært utfordrende med tanke på akkurat dette. Jeg har blitt nødt til å aktivt søke inspirasjon og skrive låter med en mer teoretisk tilnærming, enn jeg tidligere har gjort.

3. Mine egne låter

3.1 Can U Forgive

Denne låta startet med en idé jeg hadde for lenge siden. Jeg visste hvordan jeg ville at den skulle ende opp. Den handler om at man ikke alltid klarer å gi det beste av seg selv til andre fordi man selv kanskje er på et dårlig sted.

Jeg startet hele idéen med noen korharmonier, som la lista for stemningen videre i sangen. Teksten ble til litt etter litt. Jeg har bevisst brukt rim i teksten, kombinert med korte

melodilinjer. Jeg ville at den skulle ha et enkelt uttrykk i melodien, og at ordene og lydbildet rundt skulle lage stemningen.

Formen i låta er AABA, hvor bridgen er en instrumental del, og refrenget som kommer til slutt har en variasjon.

Denne låten har en elektronisk produksjon, og jeg synes pulsen kommer godt frem i den. Jeg jobbet sammen med en produsent på denne låten, og vi laget låten ferdig sammen. Jeg hadde laget melodiene og teksten på forhånd.

3.2 Easy On My Mind

Easy On My Mind startet med en idé jeg hadde, som var pre-choruset. Deretter kom melodien og teksten etterhvert. Den var i utgangspunktet en country-pop ballade, og det overrasket meg at den endte opp slik den gjorde. Det var en veldig morsom opplevelse at man kan dra låter i så mange retninger.

Den handler om å ha en relasjon til en annen som man vet skal ta slutt. Den handler derfor om bevisstheten rundt dette og hvordan man ønsker utfallet skal bli.

Jeg tok med meg teksten til en annen fordi jeg ønsket å endre litt på den da den ikke hadde uttrykket jeg følte var riktig.

Melodien er veldig repetitiv i verset, og beveger seg mye rundt samme tone. I pre-choruset er det en oppgang som leder fint inn i refrenget.

I refrenget har jeg også valgt en repetisjon av melodien hvor jeg varierer på den tredje linjen. Jeg synes dette skaper en god flyt og gjør låta fengende.

Formen er AABA, hvor bridgen står i fin kontrast til resten av låta.

3.3 Memories

Jeg skrev denne da motivasjonen og inspirasjonen var på bunnen, og det var derfor en litt vanskelig sang å skrive. Jeg begynte å spille på pianoet, og så formet melodien seg sammen med noen nøkkelord hvor jeg konstruerte teksten rundt disse.

Den handler om koronasituasjonen, og hvordan ting kommer til å bli når alt er over. Kommer man til å være den samme igjen?

Melodien her er litt annerledes og beveger seg litt ulikt enn slik jeg pleier å skrive. Refrenget er veldig repetitivt, noe jeg synes kler låten godt.

Formen er AABA, hvor bridgen skiller seg veldig ut og intensiteten øker. Jeg føler svaret på selve handlingen ligger i denne delen.

3.4 Part Of Me

Denne låten ble også til ved at jeg begynte å spille på pianoet. Den første setningen ble til veldig fort, og denne satte lista for hva resten skulle handle om. Den handler om å tvile på seg selv og de sidene man har, og at man blir nødt til å stole på universet og verden rundt seg.

Her bruker jeg også rim, men jeg bruker ord som nesten rimer og som høres bra ut sammen.

Jeg har bevisst valgt å skrive litt visuelt, og bruke naturen som tema og inspirasjon. Jeg synes dette gir en fin historie samtidig som det kan føles visuelt underveis.

Melodien er veldig fortellende, og repeteres en del i verset. Når pre-choruset kommer får man en slags følelse av å komme hjem, før det bærer videre i refrenget. Jeg følte helt fra start at dette skulle være en låt hvor det bare skulle være piano og vokal. Jeg føler det er mye tekst og informasjon, og at den trenger rom for å ikke bli for mye.

3.5 I Go Home

Denne låten startet med en veldig tydelig inspirasjon og idé. Jeg er oppvokst på en gård langt inne i skogen, og har bodd der store deler av livet. Da jeg besøkte denne gården og ruslet litt rundt i området fikk jeg noen melodilinjer og tekstideer mens jeg oppholdt meg der. Det at intensjonen med sangen var så tydelig fra start, gjorde skriveprosessen lettere når jeg skulle sette meg ned å strukturere dette.

Teksten i låta er veldig direkte, og reflekterende. Det er en samling av tanker som handler om hvordan man noen ganger trenger å komme hjem for å finne ut av ting. Det er brukt noen rim eller «nesten rim», men ikke så mange. Låten fremstår veldig fri for tydelige rammer, og den får det rolige uttrykket som jeg var ute etter.

Låten består av vers, pre-chorus og refreng, og dette gjentar seg to ganger.

Melodien er veldig i takt med teksten, og da tenker jeg spesielt på refreng. Jeg pleier ofte å skrive refreng med en tanke på at noe skal løftes, eller heves til et nytt nivå. Men denne gangen ville jeg bare roe det helt ned, fordi det er jo nettopp det låten handler om.

I versene beveger melodien seg veldig aktivt, og det er lange linjer. I pre-choruset beveger melodien seg noe oppover, noe jeg føler bygger godt opp under frustrasjonen i handlingen. Det passer derfor fint med refreng som kommer etterpå, da dette har et fredelig og rolig uttrykk, som om man kommer hjem.

3.6 I Will Try

Da jeg lagde denne låta, var det refreng som kom først. Teksten kom samtidig som melodien, og jeg skrev begge deler samtidig. Den handler om hvordan personer rundt hadde reagert om man forsvant. Jeg synes det var en fin og spennende handling fordi den byr på en del spørsmål i teksten, og teksten består faktisk bare av ulike spørsmål. Det er mye luft og rom mellom linjene, og det blir en liten pause hvor spørsmålene kan få synke inn.

I denne teksten bruker jeg ord som nesten rimer, og som høres bra ut sammen.

Formen er AABA, og denne bridgen skiller seg veldig ut og skaper kontrast. Her føler jeg frustrasjonen kommer tydelig frem, og det er deilig med et avbrekk da denne låten fremstår litt repeterende når det gjelder melodi og uttrykk.

4. Samfunnsmessig og kulturell kontekst

4.1 Den digitale verden

Den digitale verden gir musikken vår utrolig mange muligheter, samtidig som det kan begrense andre områder.

Muligheter når det kommer til produksjon, og hvordan man jobber med dette har blitt ekstremt effektivt. Det er mye som kan gjøres med en laptop tilgjengelig, og prosessen går som regel raskt. Dette gjør noe med hvordan vi forholder oss til musikk, og det preger også hva slags musikk som herjer på listene og som strømmes mest på spotify.

Dett kan bidra til at artister tilpasser seg situasjonen for å nå gjennom algoritmene, og faktisk ha en sjans for å bli strømmet på Spotify. 30% av alle som strømmer musikk Spotify oppgir at de benytter seg av anbefalingene eller listene som er laget på forhånd. (Kilde: Ifpi, Survey 2017)

Disse listene kontrolleres av de store majorselskapene, og det sier noe om hva slags makt strømmetjenestene og selskapene har i bransjen når det gjelder hvilken musikk som når ut til folk. Det kan derfor tenkes at flere låtskrivere skriver i ulike sjangre og benytter seg av spesifikke oppskrifter for å skape en låt som kommer til å få en plassering på disse listene.

Sosiale medier er også noe som påvirker oss i form av trender og hvordan man vil fremstå. Kanskje lar man seg påvirke helt uten å være klar over det. I tillegg er det en arena hvor man kan eksponere seg selv og musikken sin. Det gjør det mulig for artister å bygge seg opp på egenhånd og nå ut til publikum. Dette skaper også et nært forhold med fansen fordi man har en plattform hvor man kan kommunisere.

4.2 Korona

Pandemien var en krise ingen var forberedt på, og som rammet kulturlivet hardt. Dette har preget den økonomiske situasjonen for mange, og det har vært vanskelig å holde ting gående. Streaming-konserter ble viktig en periode, og gjorde det mulig for folk å oppleve noe musikk i form av konserter. (*Krise og Kreativitet i bransjen – koronarapport 2020. 3-4*)

I mitt tilfelle ble inspirasjon og motivasjon en tung byrde å forholde seg til. Jeg anser meg selv som en person som inspireres lett av omgivelsene rundt meg, og det sier seg selv at det ikke var så mye spennende å hente innenfor husets fire vegger. Det ble derfor utfordrende å skrive noen av disse låtene, da jeg måtte ha en mer teoretisk tilnærming til låtskrivingen fordi ting ikke falt ut av meg slik det pleier å gjøre.

5. Konklusjon/diskusjon

5.1 Mine funn

Gjennom denne bacheloren har jeg blitt klokere på hva som kjennetegner meg som låtskriver, og hvilke faktorer som påvirker skriveprosessen min.

Ved hjelp av analysene mine ser jeg at jeg ofte har en viktig historie jeg ønsker å formidle, og at det alltid kommer innenfra. Det starter som regel med en tanke eller idé, og så improviserer jeg meg frem når det gjelder tekst og melodi.

Jeg ser også at sangene mine er ganske ulike, og det er vanskelig å finne konkrete kjennetegn å forholde meg til. Samtidig er jeg ganske konsekvent når det gjelder hvilken form jeg pleier å bruke da jeg som regel skriver i AABA form.

Jeg bruker ofte rim, og benytter meg av ord som nesten rimer og som høres fint ut sammen. Melodiene mine kan være korte, med mye rom og pause rundt, og de kan bevege seg i lengre fraser.

En ting jeg har blitt oppmerksom på er at jeg noen ganger lager melodier som beveger seg i en slags oppgang eller nedgang, spesielt i pre-chorusene mine.

Det er vanskelig å sette noen konkrete kjennetegn i låtene mine annet enn at det er fokus på stemning og historieformidling. Men det er kanskje nettopp dette som gjør meg til den låtskriveren jeg er? Jeg er en samling av mye forskjellig, og jeg ser at de ulike delene av meg kommer frem i forskjellige settinger.

Viktige faktorer som påvirker meg er min psykiske tilstand, inspirasjon og tidligere musikalske erfaringer. Da jeg nesten alltid improviserer frem melodier og tekster, er det viktig for meg å være på et sted hvor dette er mulig. Jeg må ha en fri tankegang hvor kreativiteten

får løpe løpsk. Jeg merker dette kan bli vanskelig dersom jeg tviler på meg selv eller vurderer arbeidet for tidlig.

Gjennom dette året har jeg virkelig fått kjenne på hvordan inspirasjonen synker når jeg ikke får de impulsene jeg vanligvis har. Jeg er en person som alltid er i farta, og opplever mye hele tiden. Dette gjør at jeg får være spontan og plukker med meg temaer og ideer stadig vekk. Jeg ble dette året nødt til å skrive med en mer teoretisk tilnærming fremfor å slippe ut det som er på innsiden.

Mine tidligere erfaringer med musikk preger meg og mitt uttrykk. Jeg hører at jeg har et hjerte for dramatik og gode historier. Noen ganger føler jeg at dette kan bli for mye, og at jeg kan få litt tunnelsyn i låtene mine, og kanskje ikke utfordrer dem på en måte de burde vært. Jeg tror også mine tidligere opplevelser gjennom flere sjangre kommer til uttrykk når jeg improviserer frem tekster og melodier. Da handler det litt om dagsform og hva slags humør jeg er i.

5.2 Hva kan jeg bruke dette til videre?

Jeg har blitt veldig bevisst på inspirasjon dette året, og hvor de gode ideene og melodiene oppstår. Jeg har gjennom dette året erfart at inspirasjon ikke alltid kommer servert på et sølvfat, men at man må ut å finne den selv.

Jeg har derfor i fremtiden tenkt til å søke inspirasjon aktivt, og finne meg effektive måter å få ideer på.

Da jeg skrev Easy On My Mind og Can U Forgive, samarbeidet jeg med andre. Jeg hadde grunnideen med tekst og melodi, men utarbeidet disse sammen med andre. Jeg hører at dette tilfører noe i musikken som jeg setter pris på, og som jeg kanskje ikke hadde vært kapabel til på egenhånd. Jeg vil derfor ta med meg dette med co-writes, og skrive mer sammen med andre. Jeg håper og tror at det vil utvikle meg som låtskriver.

En annen ting jeg har tenkt mye på er teksten og hvordan jeg forholder meg til den når jeg skriver. Vanligvis skriver jeg ved hjelp av improvisasjon, og dette kan noen ganger føre til at teksten blir litt for direkte og fortellende. Jeg vil prøve å ha en mer poetisk tilnærming til tekst, og bruke mer tid på teksten isolert.

Jeg la merke til at i låten Part Of Me, så bruker jeg en del visuelle bilder som er hentet fra naturen og verden rundt oss. Dette gjorde jeg bevisst, og jeg likte godt å ha et tema å forholde meg til. Jeg synes det er interessant når man kan uttrykke et budskap ved å fortelle det gjennom noe annet. Dette var ganske nytt for meg, og noe jeg definitivt vil ta med meg videre.

5.3 Hvor vil dette føre meg?

Jeg håper at jeg i fremtiden kan ta med meg den nye kunnskapen og utvikle meg selv som låtskriver. Jeg elsker å lære og gjøre nye ting, så jeg gleder meg til prosessen videre. Jeg synes Blume oppsummerer målet mitt på en god måte i slutten av boken 6 steps to songwriting success.

Finding pleasure in the writing process and feeling the sense of accomplishment that comes with knowing that you've communicated your idea in a way that can touch other heart is success.

(Blume. 2004. 278)

6. Litteraturliste

Birgisson, Arnthor, Bård Mathias Bonsaksen og Ina Wroldsen. 2017. «Strongest». Ina Wroldsen. Simco Limited.
https://open.spotify.com/track/7FicIjKaQJpy0vWWFZMZGH?si=_xNgcA6BSqa1T0wJbxWckw

Blume, Jason. 2008. *Six steps to songwriting success*. New York: Billboard Books, U.S.

Eidsvold-Tøien, Irina, Øyvind Torp, Marcus Gjems Theie, Audun Molde, Terje Gaustad, Harald Sommerstad, Anne Espelien og Anne-Britt Gran. 2019. *Hva nå. Digitaliseringens innvirkning på norsk musikkbransje*. Kulturdepartementet rapport, 01/19.

Engebreetsen, Marianne. 2016. *Låtskrivingsprosessen, inspirasjon og håndverk*. Masteroppgave, Universitetet i Agder.

Lindmo. Strongest. 17.11.2017 <https://www.facebook.com/NRKLindmo/videos/ina-wroldsen/1567814910000624/>

Lundeberg, Åke. 1998. *Rampfeber – Konsten att framträda under press*. Stockholm: AB CARL GEHRMANS MUSIKFÖRLAG.

Store Norske Leksikon. Inspirasjon. Lesedato 19.05.2021. <https://snl.no/inspirere>

Youtube. Strongest – Live from Spellemann. 2019. Ina Wroldsen.
<https://www.youtube.com/watch?v=vckgOi6p49U>

7. Pensumliste

Birgisson, Arnthor, Bård Mathias Bonsaksen og Ina Wroldsen. 2017. «Strongest». Ina Wroldsen. Simco Limited.
https://open.spotify.com/track/7F1cIjKaQJpy0vWWFZMZGH?si=_xNgcA6BSqa1T0wJbxWckw (3 sider)

Blume, Jason. 2008. *Six steps to songwriting success*. New York: Billboard Books, U.S. (292 sider)

Eidsvold-Tøien, Irina, Øyvind Torp, Marcus Gjems Theie, Audun Molde, Terje Gaustad, Harald Sommerstad, Anne Espelien og Anne-Britt Gran. 2019. *Hva nå. Digitaliseringens innvirkning på norsk musikkbransje*. Kulturdepartementet rapport, 01/19. (1 side)

Engebretsen, Marianne. 2016. *Låtskrivingsprosessen, inspirasjon og håndverk*. Masteroppgave, Universitetet i Agder. (68 sider)

Flimmer Film. 2018. «En gang Aurora». Regissert av Benjamin Langeland og Stian Servoss.
<https://tv.nrk.no/program/KMTE30000217> (52 sider)

Forelesninger Låtskriving h20 v Førstelektor Jan Tore Diesen. (200 sider)

Lindmo. Strongest. 17.11.2017 <https://www.facebook.com/NRKlindmo/videos/ina-wroldsen/1567814910000624/> (2 sider)

Lundeberg, Åke. 1998. *Rampfeber – Konsten att framtråda under press*. Stockholm: AB CARL GEHRMANS MUSIKFÖRLAG. (3 sider)

Murray Pictures. 2018. “*Songwriter*”. Regissert av Murray Cummings.
<https://tv.apple.com/us/movie/songwriter/umc.emc.lank8vwqouk7jv94mwqbg754y>
(84 sider)

Rekve, Sigrid. 2020. *Låtskriving i motvind*. Masteroppgave, Universitetet i Agder. (98 sider)

TONO og Moderne Media. Podcast – Lage Musikk. 2020. «Episode 42: Dagny»
<https://podcasts.apple.com/no/podcast/lage-musikk/id1339098348?l=nb&i=1000476753702&fbclid=IwAR3o9MU5wMpAXXahqgTpYLSBqOeXby0mKjWVeuwp4-wFDFvhqCCCgZQjFcU> (64 sider)

TONO og Moderne Media. Podcast – Lage Musikk. 2019. «Episode 29: Gabrielle»
https://podcasts.apple.com/no/podcast/lage-musikk/id1339098348?l=nb&i=1000454558955&fbclid=IwAR0oseYxymPdZsq1JxJcFNyCxUDRAR-xinGK_rC2cMoFZ4t7XymrmUTRQRI (59 sider)

Tremolo Productions. 2020. «Miss Americana» Regissert av Lana Wilson.
<https://www.netflix.com/title/81028336> (86 sider)

Store Norske Leksikon. Inspirasjon. Lesedato 19.05.2021. <https://snl.no/inspirere> (1 side)

Youtube. Strongest – Live from Spellemann. 2019. Ina Wroldsen.
<https://www.youtube.com/watch?v=vckgOi6p49U> (5 sider)

Antall sider: 1018